

Verkondiging Witte Donderdag, 28 maart 2024¹

Vanavond vieren wij Jezus' laatste maaltijd hier op aarde. Tegelijk was deze maaltijd helemaal nieuw en een beginpunt. Hij wist dat zijn uur gekomen was.

In het hart van ons geloof staat deze maaltijd. Wij bouwen onze kerken groots en meeslepend, we noemen sommige kerken zelfs basiliek, zoals de onze. Maar hoe hoog en wijds ook onze kerk, het hart, het middelpunt van de kerk is heel eenvoudig, basaal. Een tafel, een altaar.

Wat staat daarop?

Ik vroeg het de afgelopen dagen talloze malen aan basisschoolkinderen die hier te gast waren, dinsdag en vanmorgen. Klas na klas traden zij binnen, hier aangekomen hun hoofdjes heffend naar omhoog naar deze indrukwekkende koepel, die uitrijst boven de altaartafel.

De koepel beeldt de hemel uit, alles wat boven ons is.

En dat is duizelingwekkend.

De koepel is een afschaduw van die onvoorstelbare ruimte, het heelal met zijn miljarden lichtjaren, zijn ontelbare zonnestelsels, haar melkweg en daaraan voorbij. Wie zijn wij helemaal, onze aarde een stipje in het heelal, en u, jij en ik?

Een psalm zegt:

“Als ik kijk naar de hemel, het werk van uw vingers, de maan en de sterren die U hebt bevestigd, wat is dan de mens dat U aan hem denkt, een kind van Adam dat hij U ter harte gaat?”²

Onder dat onmetelijke heelal, onder die stoere koepel van ons, die al bijna honderd jaar de zwaartekracht trotseert, staat een tafel.

Zo is de onmetelijke werkelijkheid waarbinnen wij mensen stipjes zijn, bedoeld: als een tafel waar ieder schepsel welkom is.

Wat staat daarop?

Gelukkig wisten veel elf- en twaalfjarigen het goede antwoord te geven: brood en wijn.

¹ Exodus 12, 1-8. 11-14; 1 Korintiërs 11, 23-26; Johannes 13, 1-15

² psalm 8, 5

Een verlegen meisje durfde zelf te fluisteren:
'lichaam en bloed van Jezus.'
(Mijn dag kon niet meer stuk.)

Jezus gaat aan tafel, gaat eten en drinken met zijn apostelen, zijn leerlingen, zijn vrienden.

Toen zijn uur gekomen was.

Zoals gelovige mensen eten van het Brood, het Lichaam van Christus, wanneer *hun* uur gekomen was. Talloze malen heb ik de jaren door dit voedsel in het aangezicht van de dood mogen geven aan gelovigen, - als viaticum, als voedsel voor onderweg, voordat zij uit deze wereld overgaan naar de Vader.

Ook wij zijn vanavond op dit uur dat eindelijk gekomen is, het begin van het Paasfeest, zoals toen voor Jezus in Jeruzalem, - uitgenodigd om te eten en te drinken. Ook vanavond verzoek ik u weer vriendelijk niet in een rij te gaan staan voor de Communie, maar om een kring te vormen rond deze altaartafel. Nu staat u, nu sta ik in de schoenen van de apostelen en zijn samen met Jezus aan tafel, waar we eten en - als u wilt vanavond - ook drinken.

(Eigenlijk horen er ook voeten te worden gewassen. Maar ik durf het nog niet, Misschien volgend jaar!)

Jezus' laatste maaltijd die ook meteen een volstrekt nieuwe maaltijd is: een nieuwe vriendschap, de beker van het nieuwe altijddurende Verbond.

Een bijzonder gebaar van een Man die weet dat zijn uur gekomen is, dat zijn laatste uur slaat. Hij zoekt niet de eenzaamheid, Hij sticht integendeel gemeenschap, vriendschap, met mannen van wie Hij voorvoelt dat zij om zichzelf te redden Hem alleen zullen laten, of hem zelfs verloochenen en verraden. In alle vriendschap, hoorden wij, doet ook de duivel zijn werk.

Het gebaar van Jezus gaat in tegen de logica van het kwaad, het werk van de duivel. Zijn antwoord is het gebaar van de dienaar. Wij zongen: "De veelgeliefde Zoon van God de Vader wordt een slaaf die ons de voeten wast".

Hierbij moet ik denken aan de ontmoeting van paus Franciscus ongeveer vijf jaar geleden met leiders van Zuid-Soedan: machtige *warlords* die dat arme land jarenlang in bloed hadden gedrenkt.

Na enkele dagen van vredesgesprekken in het Vaticaan zou de paus afscheid nemen, als gastheer, als leider van de kerk waarvan die mannen ook lid zijn.

Tot hun verbijstering en die van de andere aanwezigen zakte de toen al oude Franciscus door zijn stramme knieën, boog zich ter aarde en kuste hun opzichtig blinkende zwarte schoenen, een smeekgebed om vrede, vriendschap voor hun arme volk.

Een gebaar dat ingaat tegen de logica van het kwaad, het werk van de duivel.

Vanavond zijn wij samen rond de tafel, het altaar, waarop Jezus' Lichaam en Bloed aanwezig komt. Door te eten en te drinken zijn wij voortaan zijn Lichaam hier op aarde en stroomt zijn hartenbloed door onze aderen. Om in een nieuwe vriendschap, in een nieuw en altijddurend verbond te leven. Om gebaren te stellen

in ons eigen leven die ingaan tegen de logica van het kwaad en het werk van de duivel. Amen.

pastoor Nico van der Peet